

случай пмамы сыновно расположеніе: а кога-то ся ные отдалечавамы отъ зло-то за страха на наказаніе, тогава ся находимъ въ рабско състояніе: ако ли угождавамы за наградж, та испълнявамы повѣлѣнно-то за собственнѣ ползѣ, тогава ся уподоблявамы на наемницы (Твор. Вас. В. въ Рус. прев. том. 5. стр. 91, 92).

Нѣ Св. Отци всякога ся признавали за нужды побужденія-та на страха и надеждѣ-тѣ, и учили да извлекѣтъ чистѣ-тѣ добродѣтель даже съвсѣмъ изъ нечисты-тѣ побужденія (См. дост. сказ. за подвижничество-то на Св. Отцы стр. 238). Нѣма ничто по-естественно за чловѣка, освентъ да ся стреми да възвѣрне чрѣзъ добродѣтель-тѣ това блаженство, отъ кое то той ся лишилъ чрѣзъ грѣха: и това стремленіе къмъ вѣчно-то блаженство отъ всечко по-силно може да го отрѣши отъ привязанность-тѣ къмъ земно-то, да подкрѣпљава и да утѣшава въ всячки подвигы, лишенія и страданія земны и да утверждава въ всякѣ добродѣтель. Говори Св. Златоустъ: »Ако ли ные не-престанно помышлявамы за царство-то небесно, за безсмѣртіе-то и »нескончаемый животъ, за ликове-тѣ Ангелскы, за пребиваніе-то съ »Христа, за славѣ-тѣ непреходящѣ, за живота безпечаленъ; и ако »въобразимъ, че и слзи-тѣ, поношенія-та и униженія-та, и смѣрть-та и печаль-та, и трудове-тѣ и болѣсти-тѣ, и уныніе-то и бѣдность-та, и злорѣчіе-то и вдовство-то, и грѣхъ-тѣ и осѣжденіе-то, и наказаніе-то, и всяко друго зло и бѣдствія сѣ изгонени изъ оня небесный животъ; а напротивъ — че тамо обитаваъ миръ-тѣ, кротость-та, благость-та, мимосѣрдіе-то, любовь-та, радость-та, слава-та, честь-та и другы-тѣ добрини, каквы-то съ думы да ся опишатъ е невъзможно; ако, думамъ, непрестанно размышлявамы за тыя; то ни-едно отъ настоящи-тѣ добрини не може да ни прельсти и ные щемъ »да въсклицавамы съ Давида: *когда прииду и явлюся лицу Божію?* »(Бесѣд. ра 41 Псал.)“. Това побужденіе — да ся испълнява Законъ-тѣ Божій заради вѣчно блаженство — не ся ослабљава съ това, гдѣ-то вѣрующій-тѣ ся удостоява вѣчно-то блаженство чрѣзъ заслугы-тѣ на Христа Спасителя. Зачто-то вѣра-та въ заслугы-тѣ е длѣжна да бжде съединена съ добры-тѣ дѣла (Гал. 5. 6; 1 Тим. 6. 11; 2 Тим. 4. 7; Іак. 1. 27 и гл. 2. 14 и слѣд.).

Отци-тѣ Църковни и подвижници-тѣ на благочестіе-то сѣ считали за необходимо — нужды и побужденія-та на страха, не само за новоначалны-тѣ, а и за усѣвршившы-тѣ ся въ подвига на добродѣтель-тѣ. Дума Симеонъ, Новый-тѣ Богословъ: »На всякого, что »наченва да живѣе Богоугодно, полезно е да има страха на мѣченія-та и печаль-тѣ, что ся ражда отъ него. Кой-то си мѣчтае да наче-не дѣло безъ тѣхъ печаль и врѣскы, той не на пясѣкъ само полага »основаніе-то на свои-тѣ дѣла, нѣ на въздуха и безъ всяко основаніе мысли да съгради зданіе, кое-то е съвсѣмъ невъзможно“ (Діят. гл. 86). Дума и другъ учитель Църковенъ: »Страхъ-тѣ въскаченый »человекъ до върха на любовь-тѣ прави да треперя и да ся страхува, »за да не бы падналъ отъ височинѣ-тѣ на Божественнѣ-тѣ любовь и »да не бы хвърленъ въ страшны-тѣ мѣкы“ (Ник. Стиф. Сотн. 2. гл. 83 въ Добротолуб.).

